

ГОНЧАРЕНКО ГАННА АНАТОЛІЇВНА

асистент кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності,
викладач спец. кафедри № 3
Інституту підготовки юридичних кадрів для СБ України
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

**ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЧАСТІ ГРОМАДСЬКИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ
У ПРОЦЕСІ СТВОРЕННЯ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ
АКТІВ У СФЕРІ ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ
(НА ПРИКЛАДІ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)**

Україна, як і кожна країна, формує свій правопорядок, а необхідність його зміцнення обумовлюється інтересами громадянського суспільства та держави. Забезпечення правопорядку у суспільстві на сучасному етапі, зумовлює необхідність вироблення істотно нової концепції організації та діяльності органів державної влади. Одночасно є потреба залучення громадськості у цей процес, бо його вирішення безпосередньо пов'язано із створенням сприятливих умов життєдіяльності суспільства, забезпеченням необхідного і достатнього рівня громадського порядку в окремих районах, регіонах та в країні вцілому.

Щодо тлумачення понять громадської безпеки, громадського порядку, правопорядку, охорони громадського порядку, серед науковців існує безліч поглядів і думок. В рамках роботи даного круглого столу варто зупинитися саме на визначенні поняття та значенні охорони громадського порядку. Вчені-адміністративісти визначають охорону громадського порядку як процес здійснення державними органами та громадськими організаціями заходів щодо забезпечення недоторканості громадян, захисту їх конституційних прав і свобод, власності та створення умов громадського спокою, нормальних умов

функціонування державних органів, установ, підприємств, організацій усіх форм власності [1].

Значимо, що до таких заходів віднесено: по-перше, створення законодавчих та інших нормативно-правових актів, що регулюють сферу охорони громадського порядку; і по-друге, діяльність органів держави та громадських організацій із забезпечення реалізації цих актів.

В процесі здійснення державними органами та громадськими організаціями заходів з охорони громадського порядку (забезпечення недоторканості громадян, захисту їх конституційних прав і свобод, власності, створення умов громадського спокою тощо), одним яких є саме створення законодавчих та інших нормативно-правових актів, що регулюють сферу охорони громадського порядку, відмітимо, що дія актів об'єднань громадян – недержавних організацій поширюється тільки на членів цієї організації, а їх виконання забезпечується можливостями самої організації.

Враховуючи, що акти громадських організацій, об'єднань громадян (фондів, рухів, асоціацій, спілок, конгресів тощо) суттєво відрізняються від актів державного управління за своєю юридичною силою і не мають державно-владного характеру набуває актуалізації питання забезпечення участі громадян в управлінні державними справами, здійснення громадського контролю за діяльністю органів виконавчої влади, налагодження ефективної взаємодії зазначених органів з громадськістю, врахування громадської думки під час формування та реалізації державної політики.

Реалізація зазначеного завдання в Харківській області здійснюється через створену і функціонуючу Громадську раду при обласній державній адміністрації, яка є постійно діючим колегіальним виборним консультативно-дорадчим органом [2], утвореним безпосередньо для забезпечення участі громадян в

управлінні державними справами, здійснення громадського контролю за діяльністю органів виконавчої влади, налагодження ефективної взаємодії зазначених органів з громадськістю, урахування громадської думки під час формування та реалізації державної політики.

Правове підґрунтя утворення та функціонування громадської ради при Харківській обласній державній адміністрації складають постанова Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» [3], яка затвердила Порядок проведення консультацій з громадськістю з питань формування і реалізації державної політики, Типове положення про громадську раду при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, обласній державній адміністрації та зобов'язала центральні і місцеві органи державної влади вжити заходів для утворення громадських рад; укази Президента України від 25 січня 2012 року № 32/2012 «Питання сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні» та від 24 березня 2012 року № 212/2012 «Про Стратегію державної політики сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні та першочергові заходи щодо її реалізації»; рішення Харківської обласної ради від 26 квітня 2012 року № 391-VI «Про схвалення концепції Харківської обласної цільової програми сприяння розвитку громадянського суспільства на 2012-2015 роки», від 15 листопада 2012 року № 546-VI «Про затвердження обласної цільової Програми сприяння розвитку громадянського суспільства на 2012-2015 роки», від 19 грудня 2013 року № 896-VI «Про внесення змін до обласної цільової Програми сприяння розвитку громадянського суспільства на 2012-2015 роки, затвердженої рішенням обласної ради від 15 листопада 2012

року № 546-VI (зі змінами), та затвердження Порядку використання коштів обласного бюджету» та інші.

Згідно з Положенням про громадську раду при Харківській обласній державній адміністрації, її основними завданнями є: створення умов для реалізації громадянами конституційного права на участь в управлінні державними справами; здійснення громадського контролю за діяльністю органів виконавчої влади; сприяння врахуванню обласною державною адміністрацією громадської думки під час формування та реалізації державної політики [2]. Для профілізації і досягнення більшої ефективності роботи за окремими напрямками, у громадській раді при Харківській обласній державній адміністрації було створено і діють 11 комітетів (останні зміни від 7 лютого 2013 року), серед яких є: з питань попередження та протидії корупції, законності та захисту громадських прав населення; з питань свободи слова, міжнаціональних та міжконфесійних відносин, духовності та захисту суспільної моралі; з питань розвитку територіальних громад, місцевого самоврядування та громадянського суспільства та інші [4].

Забезпечення участі громадських організацій регіону у процесі створення нормативно-правових актів, що регулюють сферу охорони громадського порядку реалізується через закріплену у Положенні функцію подачі громадською радою до обласної державної адміністрації обов'язкових для розгляду пропозицій щодо підготовки проектів нормативно-правових актів з питань формування та реалізації державної політики у відповідній сфері (в даному випадку – сфері охорони громадського порядку).

Підсумовуючи викладене, зазначу, що можливість участі громадських організацій регіону у процесі створення нормативно-правових актів може слугувати стимулом для самих громадських організацій у налагодженні співпраці з органами

влади та управління, створенні цілісної системи ініціювання, впровадження та контролю за формуванням та реалізацією державної політики.

Список використаних джерел:

1. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ : підручник / Ю.П. Битяк, В.В. Богуцький, Л.П. Коваленко та ін. ; за заг. ред. В. Я. Настюка. – Х. : Право, 2013. – 472 с.

2. Положення про громадську раду при Харківській обласній державній адміністрації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kharkivoda.org.ua/?page_id=2216

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики»// Офіційний вісник України, офіційне видання. – 2010 р. – № 84. – С. 36

4. Комітети громадської ради при Харківській обласній державній адміністрації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kharkivoda.org.ua/?page_id=1934